A Szent Család

Alkotó	Antiveduto Gramatica Siena, 1570/71 – Róma, 1626
Készítés ideje	1620 körül
Megnevezés	festmény
Anyag	vászon
Technika	olaj
Méretek	magasság: 114 cm szélesség: 142 cm
Leltári szám	55.312

Leírás

Az esztergomi Szent Család a földi Szentháromságot jelképezheti, a kisded Mária felé nyúl, de Szent Józsefet nézi, a két összefogottan monumentális alakot a lépő gyermek mozdulata és az őt fogó kezeik tökéletesen összekapcsolják. A karsruhei áldó, lépő Jézusban, a Feltámadás áldó Krisztusa jelenik meg. A művet az első publikációkban a nápolyi Andrea Vaccaro alkotásaként közölték. Antiveduto della Grammatica Caravaggio kortársa volt, művészete a nagy lombardiai mester római követői között kiemelkedik. Bár amester Rómában működött, de ez az egykori nápolyi gyűjteményből származó alkotása, amely a Capece de Zurlo hercegi család gyűjteményének 1715 évi leltárában szerepelt alkotása, (R.Ruotolo in Napoli nobilissima XII, (1973), 119, 145-53) „supraporta, amely a Menekülő Szent Családot ábrázolja”.. arra enged utalni, hogy Nápolyban is dolgozhatott. Mély, vörösesbarna háttér előtt ül a Szűzanya, akinek térdére lép a kisded, aki a jobbról őt átfogó Szent József felé fordul. A művön a kék-vörös-okkerbarna színek dominálnak. A lombard mesterhez hasonló, éles fény-árnyék hatás dominál ezen a festményen, amelynek klasszikusan szabályos vonású Máriája, Antiveduto számos képén felfedezhető, így az e műhez hasonló időben, 1618-20 táján festett karsruhei (Staatliche Kunsthalle) Szent Család Szent Annával festményén is. Nyerges Éva 2015

Proveniencia

San Marco gyűjteményből, 1926

Restaurálás

1993 Varga Dezső

Kiállítások

• 2015 St. Pölten, Diözesanmuseum, "Meisterwerke aus dem Keresztény Múzeum"
• 2019 Veszprém Érseki Palota, "Nápolytól Velencéig"

Bibliográfia

• Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. 247-248, kat. sz. 143. (Buzás Enikő)
•
https://www.magyarkurir.hu/hirek/napolytol-velenceig-kiallitas-veszpremben-az-italiai-barokk-festeszetet-remekeibol
• Wolfgang Huber (szerk.): Meisterwerke aus dem Keresztény Múzeum; kiáll.kat; Sankt Pölten 2015. 152-153. (Nyerges Éva)

• Riedl, H.Ph.: Antiveduto della Grammatica (1570/71-1626) Leben und Werk, München 1998, no. 39
• Szigethi, Á.: „Un dipinto sconosciuto di Antiveduto Gramatica e altri dati sulla sua opera1 in Acta Historiae Artium XXXIV (1989), 107-110.
• Papi, G.: „Note al Garamatica e al suo ambiente” in Paradigma 9, 1990, 107-127
• Papi, G.: Antiveduto Gramatica, Soncino 1995, no.70
• Nyerges in Milano 1993, no. 27 (Antiveduto Gramatica nápolyi alkotása)
• Szigethi in Acta Historiae Artium, 34 (1989), pp. 109-110, (Antiveduto Gramatica)
• Perez Sánchez, Alfonso E.: Caravaggio y el naturalismo español. Sevilla, 1973. Katalógus (az analógiákhoz 1, 26, 27, 28. kat. tételek); Dizionario Enciclopédico Bolaffi, VI. 130-132; L'Europa della pittura nel XVII. secolo (kiállítási katalógus). Milano, 1993
• Lcmghi, R.: Ultimi studi su Caravaggio e la sua cerchia. Proporzioni 1943. 32,54-55; Katalog Alte Meister bis 1800. Staatliche Kunsthalle, Karlsruhe. Szerk.: Lauts,Jan. Karlsruhe, 1966. Bd. I. 130;
• Szigethi BMH 1984 , 63, 157 Vö. Longhi, R.: Quesiti caravaggeschi. Pinacotheca, 1928/29. 19-20;
• Szigethi AH A 1978, 287-289;
• Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975, 55;
• Mojzer ME 1964, 221 (Vaccaroként);
• Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára. Budapest, 1964. , 106. (Vaccaroként);